

Abstract:

Ivan Kostaschuk. CONFSSIONAL SPACE OF TERNOPIL REGION: SOCIAL AND GEOGRAPHICAL ASPECTS.

A socio-geographical analysis of the religious space of the Ternopil region has been carried out on the basis of statistical data. This region is distinguished from other regions of Ukraine by its monoethnicity and a combination of two historical and geographical regions – Halychyna and Volyn, which undoubtedly influenced the formation of the religious space. The confessional space in Halychyna is dominated by the Catholic subspace represented by two denominations: the Ukrainian Greek Catholic Church and the Roman Catholic Church, while in Volyn the Orthodox subspace is represented by three traditional Orthodox branches – the Ukrainian Orthodox Church, the Ukrainian Orthodox Church of the Kyiv Patriarchate and the Ukrainian autocephalous Orthodox Church.

The territorial features of the religious space have been traced and a comparative-geographical analysis has been carried out in various administrative-territorial regions and historical and geographical regions, and a corresponding map scheme has been drawn up. The article also presents the structure of the religious space, to which we refer to the confessional space, atheists, agnostics and akirkhs.

Important attention is paid to the analysis of the indicators of availability of religious communities to the population, namely the number of religious communities per 1000 people and the size of the population belonging to one religious community. The article also calculates the coefficient of religious mosaic that allowed typification of administrative-territorial units by the degree of polyconfessionality.

In the course of the conducted research, typification of the districts of Ternopil region was carried out according to the religious activity of the population, which is traced through the degree of polyconfessionality and the availability of religious communities to the population. There have been distinguished 4 groups of districts.

Keywords: religious space, religious activity of the population, monoethnic region, Halychyna, Volyn, index of religious mosaic, confessional space, Orthodox subspace, Catholic subspace, Protestant subspace, Jewish subspace, pagan subspace.

Надійшла: 19.11.2017р.

УДК 911.3

Владислав БЕЛІКОВ

ТИПІЗАЦІЯ ПІВНІЧНИХ РАЙОНІВ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО ВИКЛИКІВ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Стаття присвячена актуальним проблемам північних районів Луганської області, які пов'язані з соціально-економічною та політичною ситуацією, що склалася в останні 3 роки. Наслідки збройного конфлікту торкнулись кожного з мешканців області. Значно погіршився рівень життя населення. Соціально-демографічні показники мають вагомий вплив на економіку регіону, тому нами було проведено типізацію північних районів Луганської області за стійкістю до викликів соціально-демографічних трансформацій.

Ключові слова: типізація, виклики, соціально-демографічні трансформації, стійкість.

Вступ. Постановка проблеми. Протягом останніх трьох років у Луганській області відбулось різке погіршення соціально-економічного стану, що суттєво змінило ситуацію в усіх сферах суспільного життя. Наслідки збройного конфлікту торкнулись кожного з мешканців області. Значно погіршився рівень життя населення. В області спостерігались такі негативні явища, як економічний занепад та зростання безробіття внаслідок закриття підприємств, розриву економічних зв'язків, фізичного знищення виробничих потужностей, руйнування житлового фонду, соціальної інфраструктури та систем життєзабезпечення, руйнування фінансової, банківської сфери, транспортної інфраструктури, систем зв'язку, комунікацій тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз трансформаційних процесів, дослідження викликів соціально-демографічних трансформацій – традиційний напрям суспільно-географічних досліджень. Їх вивченню присвячено низку праць вітчизняних та зарубіж-

них вчених. Серед вітчизняних науковців вагомий внесок у дослідження стійкості регіонів до викликів соціально-демографічних трансформацій зробили українські вчені К.В. Мезенцев, Г.П. Підгрушний, Н.І. Мезенцева, І.Г. Мельник та інші.

Не зважаючи на наявні дослідження, вирішення проблем стійкості до викликів соціально-демографічних трансформацій залишається відкритим і постійно потребує новітніх підходів до їх подолання.

Метою даної статті є узагальнення наявних результатів дослідження та проведення типізації північних районів Луганської області за стійкістю до викликів соціально-демографічних трансформацій. Були поставлені такі завдання:

- проаналізувати стан північних районів Луганської області внаслідок збройного конфлікту в останні 3 роки;
- провести типізацію північних районів Луганської області за стійкістю до викликів соціально-демографічних трансформацій.

Виклад основного матеріалу. Внаслідок конфлікту було порушено систему управління регіоном, на відновлення якої були спрямовані заходи з вимушеної евакуації державних органів влади, медичних, освітніх та соціальних установ та налагодження їх роботи на нових місцях. Суттєву допомогу області для подолання кризових явищ було надано центральними органами державної влади та міжнародним співтовариством [4, с. 296].

Наразі систему управління відновлено, що відкриває нові перспективи для виконання стратегічних завдань розвитку – відновлення Луганщини, відбудова її виробничої та соціальної інфраструктури, інтеграція області до єдиного загальноукраїнського економічного, інформаційного, політичного та культурного простору.

Одним з важливих напрямів трансформації розселення є трансформація форм територіальної організації розселення населення. Він полягає у заміні одних форм його територіальної організації іншими в результаті значних змін умов життєдіяльності населення [7, с. 80].

Для упорядкування мережі міст важливе значення мала постанова ВУЦВК та Раднаркомом УСРР від 16 квітня 1924 року, за якою підвищено до 10 тис. осіб ценз людності для переведення селища до категорії міста. В результаті, за переписом населення 1926 року, в Луганській області існували: місто Луганськ, 3 поселення міського типу – Алчевськ, Лозово-Павловка, Красний Луч, та 47 рудничних, заводських та залізничних поселень, які мали чисельність жителів понад 500 осіб [12, с. 139].

Міське населення налічувало 241 тис. осіб, або 39,3 % населення, а сільське 373 тис. осіб, або 60,7 % населення. Кам'яно-Бродський, Новосвітлівський, Петровський, Станично-Луганський райони не мали міського населення, оскільки це були чисто сільськогосподарські райони, вони не мали великих підприємств. Міське населення налічувало третину всього населення області, а разом з містом Луганськом 2/5 населення округу (39,3%). По чисельності міського населення Луганський округ займав 4-те місце по Україні після Одеського округу (49,5%), Сталінського (45,9%), Артемівського (41,6 %).

Конфігурація області, а саме її витягнутість у субмеридіональному напрямку (з півночі на південь область простягається на 250 км, а зі сходу на захід – на 190 км), а також ексцентричне положення Луганська (місто розміщене південно-східніше від географічного центру області – смт. Новоайдар) ускладнюють транспортну доступність жителів північ-

них та північно-західних районів до культурних послуг вищого рангу, які надає обласний центр [1, с. 133].

У результаті в межах області формується буферна зона (Кремінський, Старобільський, Марківський і Міловський райони) та периферійні території (Троїцький, Сватівський, Білокуракинський і Новопокровський райони). Деяку компенсацію епізодичних послуг культурного й інформаційного призначення віддаленим районам області забезпечує м. Старобільськ, проте його вплив на ці території залишається недостатнім [10, с. 6].

Демографічна ситуація у Луганській області склалася наступним чином. Чисельність населення на 1 січня 2016 р. становить 2200,8 тис. осіб (5,2% від населення України), у тому числі міське населення – 1910,3 тис. осіб (86,8%), сільське – 290,5 тис. осіб (13,2%). Кількість чоловіків складає 1007,0 тис. осіб (45,8 %), жінок – 1193,8 тис. осіб (54,2 %). Щільність населення – 82,6 осіб на 1 кв. кілометр. Упродовж 2015 року чисельність населення області зменшилася на 14,6 тис. осіб (2014 рік – 2220,0 тис. осіб). Порівняно з 2014 роком показник народжуваності зменшився на 46,7 %, рівень смертності – на 63,6 % (рис. 1).

В даний час природний приріст негативний, так як число померлих перевищує число народжених.

Природне скорочення населення становило 9,1 тис. осіб, що на 19,5 % менше, ніж у 2014 році. У зв'язку з проведенням антитерористичної операції, продовжується міграційний відтік працездатного населення в інші регіони України та вимушений переїзд населення на території, які підконтрольні українській владі. Міграційний рух у порівнянні з 2014 роком зменшився на 30,9 % та склав 5,6 тис. осіб [2, с. 222].

Протягом 2013-2015 років чисельність наявного населення Луганської області зменшилася з 2239,5 тис. до 2205,4 тис. осіб, але попри це входить до 10 найбільших за чисельністю населення областей України (рис. 2).

На кінець 2015 року із 2205,4 тис. лише 711,6 тис. осіб наявного населення області, або 32,3 % від загальної кількості, проживають на території, де функціонують та здійснюють свою діяльність органи української влади. Крім того, зареєстровано близько 240 тис. осіб, які отримали статус внутрішньо переміщених [3, с. 59].

Чисельність наявного населення області, за оцінкою, здійсненою на основі наявних адміністративних даних щодо державної

реєстрації народження і смерті та зміни місця проживання, на 1 лютого 2017 р. становила 2194,3 тис. осіб. Упродовж січня 2017 року чисельність населення зменшилася на 1,0 тис. осіб (без урахування частини зони проведення

антитерористичної операції), у тому числі внаслідок природного скорочення – на 0,8 тис. осіб, за рахунок міграційного скорочення – на 0,2 тис. осіб.

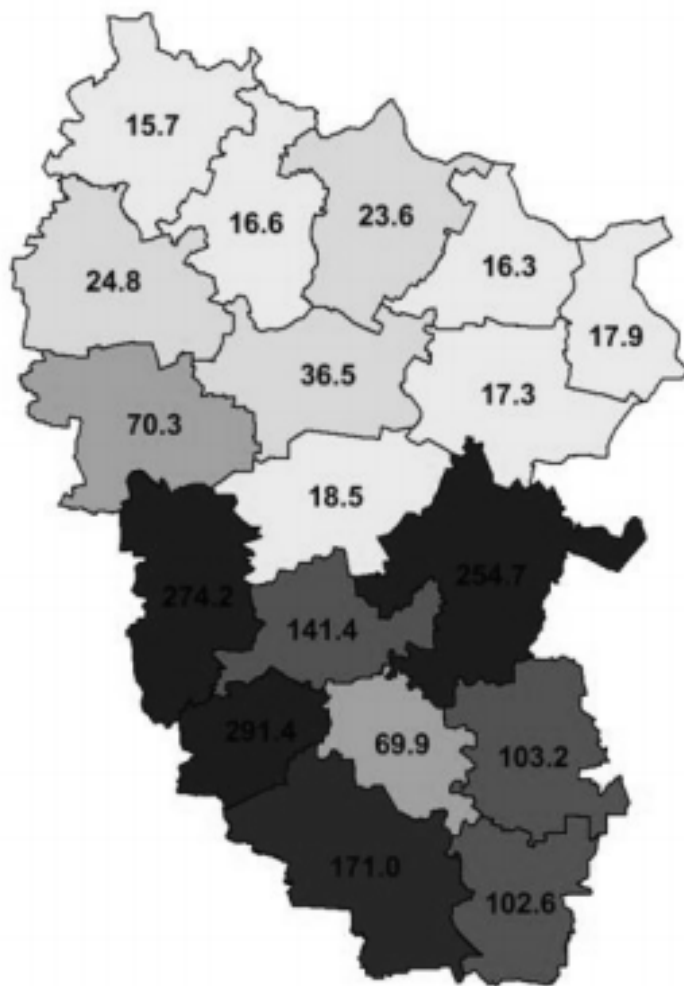

Рис. 1. Чисельність населення в Луганській області, станом на 01.01.2016 р. (складено автором за даними Головного управління статистики в Луганській області)

Рис. 2. Кількість наявного та постійного населення в Луганській області за роками, тис. осіб (складено автором за даними Головного управління статистики в Луганській області)

У січні 2017 року в області (без урахування частини зони проведення антитерористичної операції) зареєстровано 0,5 тис. осіб новонароджених та 1,3 тис. осіб померлих.

Луганська область – одна з самих поліетнічних областей України, де проживають представники понад 100 національностей, зокрема українців – 58%, росіян – 39% [9, с.

446].

Ринок праці Луганської області перебуває під впливом соціально-економічної ситуації в країні. Військові дії та фінансова криза, безперечно, впливають на зменшення в

Україні рівня зайнятості та зростання рівня безробіття (визначених за методологією Міжнародної організації праці).

На *рис. 3.* наведено типізацію населення Луганської області за національністю.

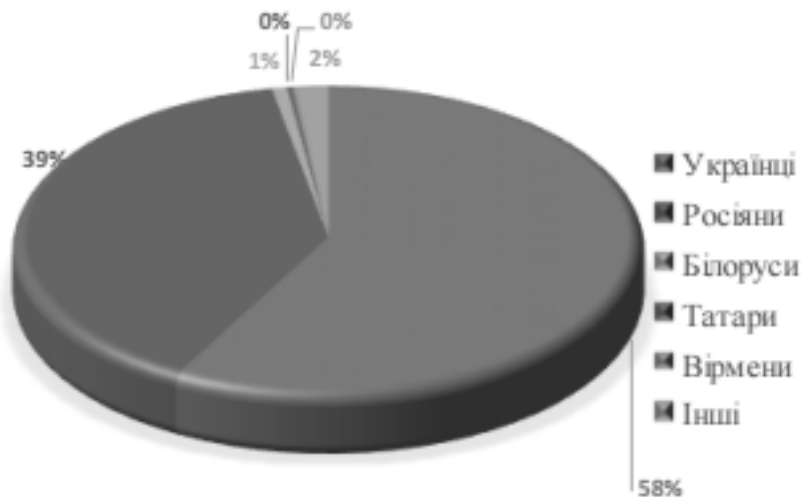

Рис. 3. Типізація населення Луганської області за національністю, станом на 01.01. 2016 р. (складено автором за даними Головного управління статистики в Луганській області)

Так, у середньому, за 2015 рік рівень зайнятості населення по Луганській області склав 54,6 % (чисельність зайнятого населення по Луганській області протягом січня-грудня 2015 року становила 306,3 тис. осіб.), рівень безробіття – 15,6 % [8, с. 40].

Ситуація на ринку праці Луганщини характеризується постійним попитом на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (27,9 %), кваліфікованих робітників з інструментом (13,6 %), працівників сфери торгівлі та послуг (9,8 %) та професіоналів (10,2 %).

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, без урахування частини зони проведення антитерористичної операції, за січень-грудень 2015 року становила 3427 грн., що у 2,5 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (з 01.10.2015 – 1378 грн.). Розмір заробітної плати порівняно з січнем-груднем 2014 року збільшився на 1,5 %. Індекс реальної заробітної плати у січні-грудні 2015 року порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 71,7 % [5, с. 319].

Демографічні фактори впливають на бідність через формування певної демографічної структури населення, що визначає

вікову, статеву і шлюбно-сімейну різницю в доходах населення певної територіальної суспільної системи.

У результаті проведеного дослідження оцінки економічних, соціально-економічних, соціальних, демографічних та географічних факторів виділено сім груп регіонів, що мають ступінь небезпеки бідності (*рис. 4*) [6, с. 252]:

Відповідно, для недопущення концентрації та поширення в регіоні зон бідності, об'єктами першочергової уваги мають бути територіальні утворення, що характеризуються найвищим та високим ступенем небезпеки поширення бідності за факторами в області, передусім такі, як: Троїцький, Біловодський, Білокуракинський, Міловський, Новоайдарський, Марківський, Кременський, Сватівський, Станично-Луганський, Новопокровський райони.

Для точності даних соціально-демографічного показника Луганської області охарактеризуємо окремо 11 районів (досліджувані райони півночі Луганської області), зокрема: Біловодський, Білокуракинський, Кременський, Марківський, Міловський, Новоайдарський, Новопокровський, Сватівський, Станично-Луганський, Старобільський, Троїцький.

Демографічні показники районів Луганської області за 2016 рік показано на *рис. 5.*

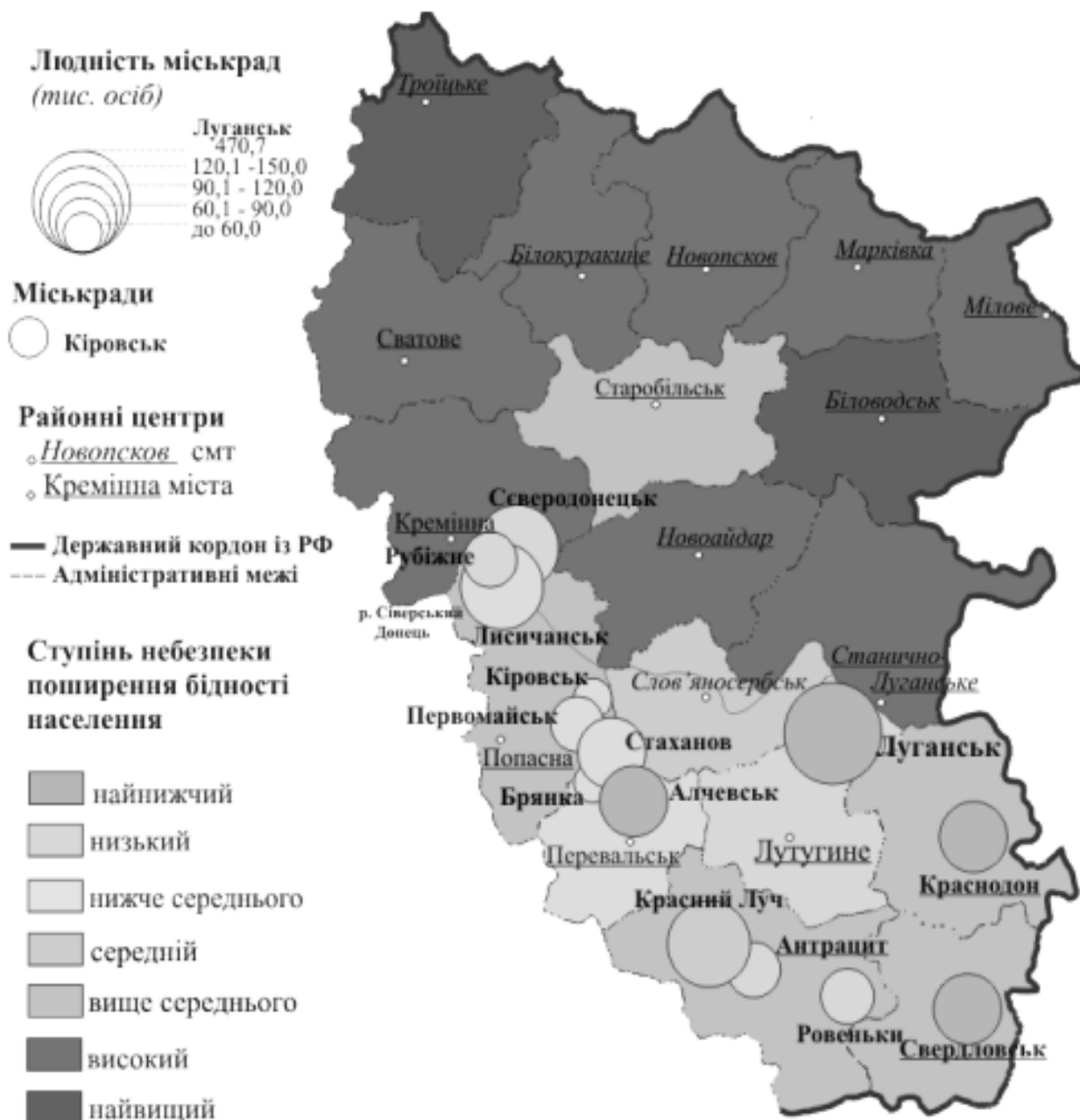

Рис. 4. Ступінь небезпеки поширення бідності населення за економічними, соціально-економічними, соціальними, демографічними та географічними факторами за міськрадами та адміністративними районами Луганської області в 2016 р. (складено автором)

Соціально-демографічні показники мають вагомий вплив на економіку регіону.

У Луганській області на підконтрольній українській владі території залишилась незначна частка таких галузей, як вугільна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, харчова та легка промисловість. Наприкінці 2014 року в Луганській області зупинили свою роботу 22 підприємства, в тому числі Алчевський металургійний комбінат. Зупинена діяльність ПрАТ „ЛИНІК”, Попаснянського вагоноремонтного, Стахановського феросплавного і вагонобудівного, Первомайського електромеханічного заводів, ТОВ „Сталь”, „Лугцент-

рокуз”, Кіровський „Центркуз”, „Метали і полімери”, ВО „Трансаш”, ДП „Лугутинське об’єднання прокатних валків”, ХКО ім. Петровського та інших підприємств області. Станом на 01 листопада 2016 року кількість активних промислових підприємств складала 723, з них: 49 – підприємства добувної промисловості, 597 – переробної промисловості. 1 березня 2017 року „ДНР” і „ЛНР” заявили про „націоналізацію” всіх українських підприємств, що знаходяться на непідконтрольній Україні території Донбасу, а 2 березня в „ДНР” сформували список з 43 „націоналізованих” підприємства [11, с. 13].

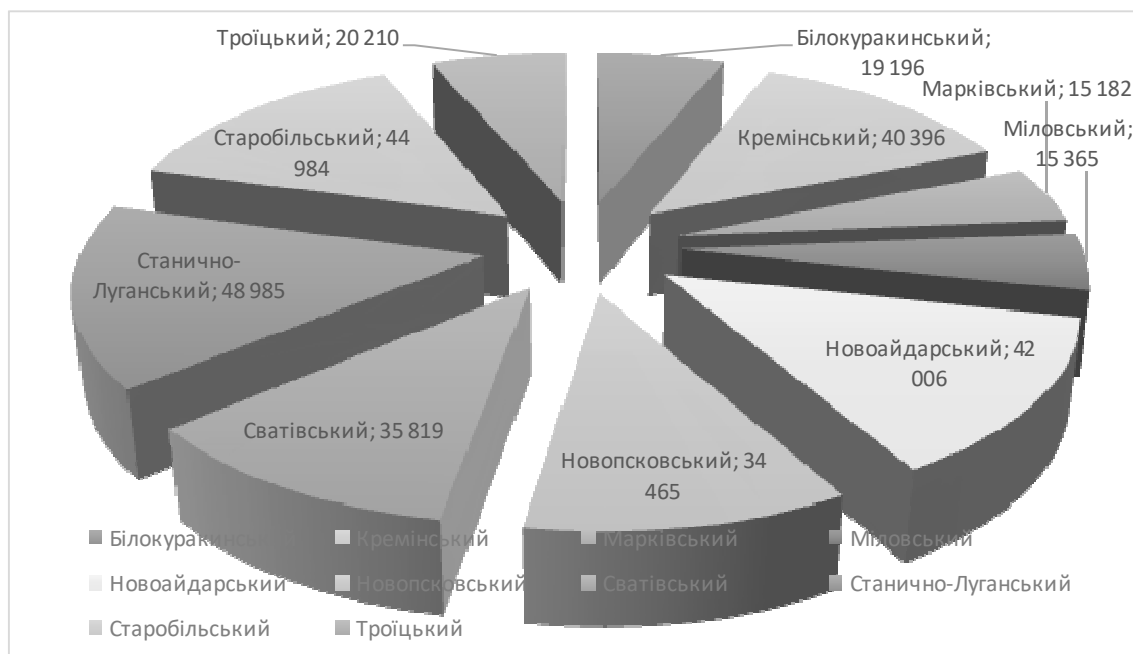

Рис. 5. Чисельність постійного населення північних районів Луганської області у 2016 році (складено автором за даними Головного управління статистики в Луганській області)

У Луганській області рівень безробіття у 2014 році склав 1,4 %, у 2015 – 2,8 %, у 2016 – 2,4 %.

Станом на кінець березня 2017 року найбільша кількість переселенців мешкає на підконтрольній території Донеччини (більше 532 тис.) і Луганщини (майже 291 тис.), 196 тис. розмістились у Харківській області, 163 тис. – у місті Київ, 76 тис. – у Дніпропетровській області та 59 тис. – у Запорізькій області. Найменше переселенців розміщено у Тернопільській (2512 осіб), Рівненській (3229), Закарпатській (3549) та Чернівецькій (3556) областях. Внутрішньо переміщені особи певним чином вплинули на рівень зайнятості регіонів України, але дослідити безпосередній зв'язок неможливо, так як не всі переселенці офіційно працевлаштовані.

Висновки. Регіон, що був найбільш густонаселеним серед областей нашої держави, на даний момент потерпає від демографічної кризи, руйнувань житлових масивів та об'єктів інфраструктури, що є причиною поширення низки проблем у різних сферах та потребує уваги і негайних дієвих рішень від органів державної влади.

В результаті воєнного конфлікту на сході України виникла низка соціальних проблем, досить серйозною з яких є проблема працевлаштування вразливих груп населення, що виїхали із зони АТО.

Значною є і кількість дітей, переміщених

із зони конфлікту. На сьогодні, за даними представництва ЮНІСЕФ в Україні, кількість дітей, переміщених із зони збройного конфлікту, складає 215 тисяч, і проблема пошуку додаткових джерел заробітку для вразливих сімей є невідкладною.

Найбільше страждають матері-одиначки, що мають велику відповідальність за життя і здоров'я своїх дітей та одночасно відчують неспроможність досягнути гідного рівня проживання. Складність ситуації в тому, що внутрішньо переміщеним особам, як правило, важко адаптуватись в новому середовищі, і, тим більше, в рівних умовах конкурувати на ринку праці, а якщо є причини, за яких особа не може покинути свого дому, то шанси знайти роботу в такому випадку є мінімальними.

Проблема працевлаштування охоплює також й інвалідів-бійців, що повернулися із зони АТО та не можуть працювати на попередніх умовах. Для цієї категорії людей на даний момент надзвичайно важливим є отримання роботи, адже це складова психологічної та соціальної реабілітації після трагічних подій. Однак, повертаючись, наприклад, в сільську місцевість, людині із обмеженими фізичними можливостями знайти місце роботи досить непросто. Працевлаштування вразливих груп населення – це одне з важливих питань соціального захисту ВПО, якому для вирішення необхідне вдосконалене законодавче підґрунтя та допомога громадянського суспільства.

Література:

1. Гарасим П.М., Шевчук І.Б. Роль і місце інформаційних технологій у забезпеченні розвитку регіональної економіки // Сталый розвиток економіки.– 2014.– №1. – С. 133–135.

2. Грицунов О.В. Інформаційні системи та технології: Навч. посібник для студентів за напрямом підготовки «Транспортні технології». – Харків: ХНАМГ, 2015. – 222 с.
3. Єрмошенко М.М. Інформаційно-аналітична підтримка аналізу діяльності комерційних банків // Актуальні проблеми економіки.– 2016.– №10. – С. 59–67.
4. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів: Навч. посібник / О.М. Томашевський, Г.Г. Цегелик, М.Б. Вітер, В.І. Дудук. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 296 с.
5. Лабскер Л.Г., Бабешко Л.О. Теория массового обслуживания в экономической сфере: Учеб. пособие. – М.: Банки и биржи, 2017. – 319 с.
6. Ларіна Р.Р., Владзимирський А.В., Балусва О.В. Державний механізм забезпечення інформатизації системи охорони здоров'я: Монографія / Під заг. ред. проф. В.В. Дорофійенко. – Донецьк: Цифрова типографія, 2014. – 252 с.
7. Лібанова Е. Вплив зовнішньої міграції на соціально-економічний розвиток України // Економіка України. – 2016. – № 8. – С. 76–80.
8. Малиновська О.А. Трудова міграція: соціальні наслідки та шляхи реагування.– К. : НІСД, 2014. – 40 с.
9. Малиновська О.А. Управління міграціями: деякі висновки з європейського досвіду /ОА. Малиновська // 3б. наук. пр. УАДУ / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2015. – № 2. – С. 446–453.
10. Малиновська О. Деякі концептуальні підходи до регулювання трудової міграції // Трудова міграція населення України та державна програма її регулювання : Матеріали міжнарод. конф., Київ, 18 лютого 2005 р. / Регіональне представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні. –К. : Заповіт, 2015. – С. 6–16.
11. Хомин О.Й. Детермінанти демографічної безпеки в системі національної безпеки України // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ.– Серія: Економічна.– 2014.– Вип. 2. – С. 13–19.
12. Шевчук А.В. Інформаційні технології в забезпеченні соціально-економічного розвитку регіону: Монографія / Відп. ред. Л.К. Семів. – Л., 2017. – 139 с.

References:

1. Harasym P.M., Shevchuk I.B. Rol' i mistse informatsiynykh tekhnolohiy u zabezpechenni rozvytku rehional'noyi ekonomiky // Stalyy rozvytok ekonomiky.– 2014.– #1. – S. 133–135.
2. Hrytsunov O.V. Informatsiyni systemy ta tekhnolohiyi: Navch. posibnyk dlya studentiv za napryamom pidhotovky «Transportni tekhnolohiyi». – Kharkiv: KhNAMH, 2015. – 222 s.
3. Yermoshenko M.M. Informatsiyno-analitychna pidtrymka analizu diyal'nosti komertsiynykh bankiv // Aktual'ni problemy ekonomiky.– 2016.– #10. – S. 59–67.
4. Informatsiyni tekhnolohiyi ta modelyuvannya biznes-protseviv: Navch. posibnyk / O.M. Tomashevs'kyu, H.H. Tsehelyk, M.B. Viter, V.I. Duduk. – K.: Tsentr uchbovoyi literatury, 2015. – 296 s.
5. Labsker L.H., Babeshko L.O. Teoryya massovoho obsluzhyvannya v ekonomicheskoy sfere: Ucheb. posobyе. – M.: Banky y byrzhzy, 2017. – 319 s.
6. Larina R.R., Vladzmyr's'kyu A.V., Baluyeva O.V. Derzhavnyy mekhanizm zabezpechennya informatyzatsiyi systemy okhorony zdorov'ya: Monohrafiya / Pid zah. red. prof. V.V. Dorofiyenko. – Donets'k: Tsyfrovaya typhrafiya, 2014. – 252 s.
7. Libanova E. Vplyv zovnishn'oyi mihratsiyi na sotsial'no-ekonomichnyy rozvytok Ukrayiny // Ekonomika Ukrayiny. – 2016. – # 8. – S. 76–80.
8. Malynov's'ka O.A. Trudova mihratsiya: sotsial'ni naslidky ta shlyakhy reahuvannya.– K. : NISD, 2014. – 40 s.
9. Malynov's'ka O.A. Upravlinnya mihratsiyamy: deyaki vysnovky z yevropeys'koho dosvidu /OA. Malynov's'ka // 3b. nauk. pr. UADU / Za zah. red. V.I. Luhovoho, V.M. Knyazeva. – K.: Vyd-vo UADU, 2015. – # 2. – S. 446–453.
10. Malynov's'ka O. Deyaki kontseptual'ni pidkhody do rehulyuvannya trudovoyi mihratsiyi // Trudova mihratsiya naseleennya Ukrayiny ta derzhavna prohrama yiyi rehulyuvannya: Materialy mizhnarod. konf., Kyuyiv, 18 lyutoho 2005 r. / Rehional'ne predstavnytstvo Fondu im. Fridrikha Eberta v Ukrayini. –K.: Zapovit, 2015. – S. 6–16.
11. Khomyn O.Y. Determinanty demohrafichnoyi bezpeky v systemi natsional'noyi bezpeky Ukrayiny // Naukovyy visnyk L'viv's'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav.– Seriya: Ekonomichna.– 2014.– Vyp. 2. – S. 13–19.
12. Shevchuk A.V. Informatsiyni tekhnolohiyi v zabezpechenni sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku rehionu: Monohrafiya / Vidp. red. L.K. Semiv. – L., 2017. – 139 s.

Аннотация:

В. А. Беликов. ТИПИЗАЦИЯ СЕВЕРНЫХ РАЙОНОВ ЛУГАНСКОЙ ОБЛАСТИ ПО УСТОЙЧИВОСТИ К ВЫЗОВАМ СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИХ ТРАНСФОРМАЦИЙ.

Статья посвящена актуальным проблемам северных районов Луганской области, которые связаны с социально-экономической и политической ситуацией, что сложилась в последние 3 года. Последствия вооруженного конфликта коснулись каждого жителя области. Значительно ухудшился уровень жизни населения. Была нарушена система управления регионом, на возобновление которой направлены меры принужденной эвакуации государственных органов власти, медицинских, образовательных и социальных учреждений и возобновления их работы на новых местах. Весомую помощь области по преодолению кризисных явлений оказали центральные органы государственной власти и международное сообщество. Социально-демографические показатели имеют значительное влияние на экономику региона, поэтому нами была проведена типизация северных районов Луганской области по устойчивости к вызовам социально-демографических трансформаций.

Ключевые слова: типизация, вызовы, социально-демографические трансформации, устойчивость.

Abstract:

V. A. Bielikov. TYPIFICATION OF THE NORTHERN REGIONS OF LUGANSK REGION IN TERMS OF RESISTANCE TO THE CHALLENGES OF SOCIO-DEMOGRAPHIC TRANSFORMATIONS.

The article is devoted to topical problems of the northern regions of Lugansk region, which are connected with the socio-economic and political situation that has developed in the last 3 years. The consequences of the armed conflict

affected every resident of the region. Significantly deteriorated living standards of the population. The regional management system was violated, the resumption of which is aimed at compelling evacuation of state authorities, medical, educational and social institutions and the resumption of their work in new places. The central bodies of state power and the international community rendered a great help to the region in overcoming the crisis phenomena.

At present, the management system has been restored, which opens up new perspectives for the implementation of the strategic tasks of development - restoration of Luhansk region, restoration of its industrial and social infrastructure, integration of the region into a single all-Ukrainian economic, informational, political and cultural space.

As a result, buffer zone (Kreminsky, Starobilskij, Markovsky and Milovsky districts) and peripheral territories (Troitsky, Swatovsky, Belokurakinsky and Novopiskovsky districts) are formed within the oblast. Some compensation for episodic services of cultural and informational purposes to distant districts of the region is provided by Starobelsk, but its influence on these territories remains insufficient. Socio-demographic indicators have a significant impact on the economy of the region, so we conducted a typification of the northern regions of the Luhansk region in terms of resistance to the challenges of socio-demographic transformations. The region that was the most populous among the regions of our country is currently suffering from the demographic crisis, the destruction of residential areas and infrastructure, which is the reason for the proliferation of a number of problems in various areas and requires attention and prompt effective decisions from public authorities. As a result of the military conflict in the east of Ukraine, a number of social problems arose, and the serious problem is the problem of employment of vulnerable groups that left the zone of the ATO.

The complexity of the situation is that internally displaced persons tend to be difficult to adapt to in the new environment and, moreover, to compete on the labor market on an equal footing, and if there are reasons why a person can not leave his home, then the chances to find a job in this case, are minimal. The problem of employment also covers disabled people who have returned from the ATO zone and can not work under the previous conditions. For this category of people at the moment it is extremely important to get a job because it is a component of psychological and social rehabilitation after tragic events.

Key words: typification, challenges, socio-demographic transformations, sustainability.

Надійшла 20.10.2017р.